

Cuprins

I. EVADĂRI DIN PATRIA MAMĂ	7
Capitolul unu Liftul de serviciu	9
Capitolul doi Un colier de pantofi	29
Capitolul trei Gheața care se topește	55
II. DUELIȘTHII	73
Capitolul patru Dincolo de paravan	75
Capitolul cinci Un miracol eșuat.....	94
Capitolul șase Chestiuni de onoare	121
III. RUȘINEA, VEȘTI BUNE ȘI FECIOARA	153
Capitolul șapte Roșeața	155
Capitolul opt Frumoasa și Bestia	198

IV. ÎN SECOLUL AL CINCISPREZECELEA	239
Capitolul nouă Alexandru cel Mare	241
Capitolul zece Femeia cu vălul	269
Capitolul unsprezece Monologul unui spinzurat	302
Capitolul doisprezece Stabilitate	329
V. ZIUA JUDECĂȚII	363
Mulțumiri	393

I-am făcut-o, cred, pentru ca să rămînă pură. Nu am găsit altă modalitate de a crea puritatea în ceea ce ar trebui să fie Țara Purității... iar idioții sănt, prin definiție, inocenți. Utilizare prea romantică a handicapului mental? Poate; dar e prea tîrziu pentru asemenea îndoielii. Sufiya Zinobia a crescut, mintea mai încet decît trupul, dar, datorită acestei încetineli, ea rămine pentru mine curată (*pak*) într-un fel, în centrul unei lumi murdare. Vedeți cum, crescind, mîngîie în palmă o pietricică, incapabilă să explice de ce bunătatea pare să fie încisă în această piatră netedă și plată; cum se luminează de plăcere cînd audă vorbe iubitoare, chiar dacă de cele mai multe ori sănt adresate altcuiva... Bilquis își revârsa toată afecțiunea asupra fiicei mai mici, Naveed. „Vești Bune“ – porecla se lipise, ca o strîmbătură în vînt – era inundată, înecată într-un muson de iubire, în timp ce Sufiya Zinobia, povara părintilor săi, rușinea mamei sale, rămînea uscată ca un deșert. În schimb, asupra ei potopeau văcăreli, insulte, chiar și lovitură exasperate; astfel de ploaie însă nu aduce umezeală. Scorojîtă de lipsa oricărei afecțiuni, reușea totuși, ori de câte ori dragostea era în apropierea ei, să strâlucească fericită pentru că era pe undeva, pe lingă acest lucru de preț.

Și roșea. Vă amintiți că a roșit la naștere. Zece ani mai tîrziu, părinții erau în continuare uimiți de îmbujorările acestea, aceste izbucniri ca flăcările peste care s-a turnat benzină. Incandescența înfricoșătoare a Sufiyei Zinobia se intensificase, aparent, în anii uscați petrecuți în Q. Cînd familia Hyder făcuse obligatoria vizită de curtoazie Bariammei și tribului ei, bătrîna se aplecă să o sărute pe copilă, dar se sperie descoperind că buzele îi fuseseră aproape arse de un val brusc de căldură care cuprinsese obrazul Sufiyei Zinobia; arsura

era destul de serioasă pentru a necesita aplicarea de două ori pe zi a unei alifii pentru buze, timp de o săptămână. Pozna mecanismului termostatic al fetiței trezi în mama ei ceva ce semăna a minie îndelung exersată:

— Toanta! exclamă Bilquis sub privirile amuzate ale lui Duniyad Begum și ale celorlalte. Nu vă mai uitați la ea! Ce-i asta? Nu trebuie decit să te uiți la ea sau să-i adresezi două vorbe, că se face roșie, roșie ca un ardei iute! Pe cuvîntul meu. Ce copil normal se face aşa roșu ca para, pînă încep să-i miroasă hainele a ars? Dar ce pot să-i fac, n-a ieșit cum trebuie și cu asta, basta, trebuie să strîngem din dinți și să răbdăm.

Dezamăgirea provocată soților Hyder de fiica lor cea mare se întărise și ea sub razele de amiază ale sălbăticiei, nemiloasă ca soarele care prăjește pînă și umbra.

Boala era gravă. Domnișoara Shahbanou, *ayah* parsă pe care Bilquis o angajase la întoarcerea la Karachi, se plinse încă din prima zi în care îi făcu baie Sufiyei Zinobia că apa îi opărise mîinile, adusă aproape la punctul de fierbere de flacăra stacojie a rușinii care se întindea de la rădăcina părului distrus al fetiței pînă la vîrful degetelor de la picioare.

S-o spunem pe-a dreaptă: Sufiya Zinobia Hyder roșea incontrolabil ori de câte ori prezența ei în lume era observată de ceilalți. Dar, cred eu, ea roșea și în numele lumii.

Dați-mi voie să îmi exprim bănuielile: encefalita, care o făcuse pe Sufiya Zinobia excesiv de receptivă la tot felul de lucruri ce plutesc în eter, îi dăduse capacitatea de a absorbi, ca un burete, numeroase sentimente netrăite.

Unde vă închipuiți că se duc? Emoțiile care ar fi trebuit trăite, dar nu au fost – regretul pentru o vorbă

aspră rostită, vinovăția față de un delict, jena, decența, rușinea? Închipuiți-vă rușinea ca pe un lichid, să zicem o băutură dulce și acidulată, din acelea care fac să-ți putrezească dinții, vîndute dintr-un automat. Dacă apeși pe butonul potrivit, un pahar cade, sub presiunea unui jet de lichid, ca un pipi. Cum apeși pe buton? Nimic mai ușor. Spui o minciună, te culci cu un băiat alb, te naști cu alt sex decât ar trebui. Și emoția se pornește să curgă și bei cît vrei... dar cîtă lume refuză să urmeze aceste instrucțiuni simple? Se fac lucruri de rușine: minciuni, trai în păcat, lipsă de respect față de vîrstnici, lipsă de iubire față de drapelul național, voturi incorecte în alegeri, excese culinare, sex extraconjugal, romane autobiografice, înselăciuni la cărți, maltratarea femeilor, eșecuri la examene, contrabandă, cedarea intr-un meci crucial: și toate acestea se fac *fără rușine*. Și atunci, ce se întimplă cu toată rușinea neträită? Ce se întimplă cu paharele nebăute? Mai gîndiți-vă o dată la automatul cu băuturi. Apăsați pe buton; dar tocmai atunci apare o mînă nerușinată, care vă fură paharul! Cel care a apăsat pe buton nu soarbe ceea ce a comandat; iar fluidul rușinii se varsă, întinzindu-se ca o baltă acoperită de spumă, pe toată podeaua.

Dar discutăm aici despre un automat abstract, complet eteric; da, în eter se răspindește rușinea neträită a lumii. De unde, după opinia mea, ea este extrasă de către nefericiți, gunoierii celor nevăzute, ale căror suflare sunt gălețile în care se stoarce ceea-ce-s-a-vârsat. Asemenea găleți se țin în debarale speciale. Și nu ne gîndim prea mult la ele, deși ele sunt cele care ne curăță apele murdare.

Deci: toanta Sufiya roși. Mama le spuse rubedenilor adunate:

— Aşa face, ca să atragă atenția. Ah, n-aveți idee cum e, cit chin, cătă suferință, și pentru ce? Pentru nimic. Pentru o mină de aer. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru Good News.

Dar, toată sau nu, Sufiya Zinobia – roșind violent de fiecare dată cînd mama se uita pieziș la tatăl ei – dezvăluî privirilor familiei că se petreceea ceva între cei doi. Da. Idioții simt lucrurile astăzi, și atâtă tot.

Roșeața este o ardere mocnită. Dar mai este ceva: un *eveniment psihosomatic*. Citez: „Închiderea bruscă a anastomozelor arterio-venoase ale feței umple capilarele cu sînge, ceea ce atrage colorarea pronunțată, caracteristică. Aceia care nu cred în evenimentele psihosomatische și nu cred că mintea poate influența în mod direct trupul, prin procedee nervoase, ar trebui să ia în considerare roșeața, care, la persoane foarte sensibile, poate apărea și doar la amintirea unei situații jenantă în care au fost puse – exemplu foarte lîmpede al controlului exercitat de spirit asupra materiei.”

La fel ca și autorii frazelor de mai sus, eroul nostru, Omar Khayyam Shakil, este practicant al medicinei. Mai mult, îl interesează în mod special acțiunea spiritului asupra materiei: în comportamentul în stare de hipnoză, de exemplu; în automutilările exercitate în stare de transă de către fanaticii șiili pe care Iskander Harappa i-a botezat batjocoritor „ploșnițe”; în acțiunea de a roși. Deci, nu va mai trece mult și Sufiya Zinobia și Omar Khayyam, pacient și medic, viitori soț și soție, se vor întîlni. Aşa se și cuvine; pentru că ceea ce vreau să vă relatez este – nu se poate numi altfel decît – o poveste de dragoste.

Descrierea a ceea ce s-a petrecut în anul acela, cel de al patruzecilea din viața lui Isky Harappa, ca și a

lui Raza Hyder, ar trebui, probabil, să înceapă cu momentul în care Iskander a auzit că vărul său, Micul Mir, intrase pe sub pielea președintelui A. și era pe cale să fie ridicat în rang. La auzul vestii el sări de un cot din pat, dar Pinkie Aurangzeb, posesoarea patului și sursa informației, nici nu clinti, deși știa că se găsea în fața unei crize și că trupul ei în vîrstă de patruzeci și trei de ani, pe care Iskander îl dezvelise sărind din pat fără să dea drumul cearșafului, nu mai radia lumina aceea care putea intoarce mințile bărbaților de la ceea ce le preocupa.

— Căca-m-aș pe mormântul mamei, răcni Iskander Harappa, mai întii Hyder ajunge ministru, iar acum el! Viața se impune la patruzeci de ani.

„Lucrurile se apropie de sfîrșit“, iși spuse Pinkie Aurangzeb întinsă în pat, fumînd unsprezece țigări una după alta, în timp ce Iskander măsura încăperea înfășurat în cearșaf. O aprinse pe cea de-a douăsprezecea în clipa în care Iskander lăsa, absent, cearșaful să ii cadă. Apoi îl urmări în toată goliciunea, rupînd în tăcere legăturile cu prezentul și intorcindu-și fața spre viitor. Pinkie era văduvă; bătrînul mareșal Aurangzeb dăduse în sfîrșit ortul popii, în ziua de astăzi petrecerile ei nu mai erau atât de însemnate, iar bîrfele din oraș începeau să ajungă pină la ea cu întirziere.

— Grecii antici, rosti pe neașteptate Iskander, făcînd-o pe Pinkie să scuture scrumul din vîrful țigării, nu păstrau nici o evidență a concurenților învinși la Jocurile Olimpice.

După care se imbrăcă repede, dar cu cochetăria meticuloasă pe care i-o iubise de la început, și o părăsi pentru totdeauna; fraza aceasta fu unica explicație pe care o primi vreodată. Dar, în anii de singurătate, ii înțelese sensul, știind că Istoria așteptase ca Iskander

Harappa să o bage în seamă și că un bărbat care a atras atenția Istoriei s-a ales cu o amantă de care nu va mai putea scăpa. Istoria înseamnă selecție naturală. Variații mutante ale trecutei lupte pentru putere; specii noi se nasc, iar adevărurile vechi, sauriene, sunt puse la zid, cu ochii legați și fumindu-și ultima țigară. Doar mutațiile celor puternici izbîndesc. Cele slabe, anonime, înfrinte, nu lasă decât prea puține urme: cîmpuri lucrate, capete de topor, basme, urcioare sparte, tumuli funerari, amintirea ștearsă a farmecului lor din tinerețe. Istoria nu-i iubește decât pe cei care o domină: este o relație de înrobire reciprocă. Nu au loc în ea nici de-alde Pinkie, nici, după părerea lui Isky, de-alde Omar Khayyam Shakil.

Alexandri renăscuți, viitorii campioni olimpici trebuie să se supună celui mai aspru dintre antrenamente. De aceea, după ce o părăsi pe Pinkie Aurangzeb, Isky Harappa se jură să evite orice altceva i-ar fi putut eroda spiritul. Fiica lui, Arjumand, își va aminti întotdeauna că acesta a fost momentul în care s-a lăsat de pocher, de *chemin de fer*, de serile de ruletă, de cursele de cai aranjate, de mîncarea franțuzească, de opiu și somnifere; cînd a încetat să caute pe sub mesele de banchet grele de argintărie gleznele excitate și genunchii binevoitori ai frumoaselor societății, și cînd a renunțat să le mai viziteze pe curvele pe care ii plăcea atît de mult să le înregistreze cu ajutorul aparatului de filmat Paillard Bolex pe opt milimetri, în timp ce își îndeplineau, singure sau cîte trei, cu propria lui persoană sau cu cea a lui Omar Khayyam, riturile languroase și înmiresmate. Era începutul acelei cariere politice legendare care avea să culmineze cu victoria asupra morții. Aceste prime gesturi de triumf, simple victorii asupra lui însuși, erau în mod necesar mai mici